

[Robert Pedersen.]

Jeg var glad for, og jeg tror på statsministerens ord, når han lagde så stor vægt på det frisind, som Holger Kjær beskriver i sin bog, og som er i fare både fra den ene og den anden side, fra dem, der vil omstyrte samfundet, og fra dem, der i frygt for de vestrorienterede, for de nye, for moderetningerne, mener, at vi viser vor politiske styrke, hvis vi lader en bulldozer køre igennem Christiania, hvis vi sørger for, de går i takt på Roskilde universitet, og hvis vi klipper vore unge mennesker, kort sagt, at vi bruger magt, at vi anvender repressalier. De har ikke forstået, at demokratiets styrke ligger i eftergiveness, i at lempe og lokke, i at kompromisse, i at forsøge på at få tingene kørt igennem på en smidig måde uden at bruge magt.

Jeg nægter at tro, at dette lands folkestyre er truet af en gruppe dogmatiske lærere. Jeg tror ikke på sandheden af, at de bringer hjem og familie i fare, fordi de lærer børnene nogle marxistiske fraser i skolen, og jeg er overbevist om, at dette lands folkestyre er for rodfastet til at være under trussel fra modeprægede retninger.

Jeg synes, denne debat er at løfte en problematik op i et for højt plan. Hvor der sker individuelle misbrug af lærerens stilling på det ene eller andet sted, ja, så må forstanderen eller rektoren eller inspektøren gribe ind, men alligevel være opmærksom på, at al god undervisning er subjektiv. Al god undervisning er subjektiv; hvis ikke man har hjerte og sjæl med sig, bliver tingene jo ikke levende for de mennesker, man har med at gøre.

Jeg synes alligevel, man sidder tilbage med en beskæmmende fornemmelse. Hvorfor diskuterer vi for første gang indoktrinering, nu da marxisme pludselig hos en lille gruppe af unge er blevet en moderetning? Jeg har selv været ude for den groveste indoktrinering i skolen. Jeg er blevet tvunget til at synge om gotens hjelm og hjerne, der brast. Jeg har læst i denne skrækelige geografibog om finnerne, der er hidsige og trækker dolken. Jeg er blevet opfostret i dansktimerne med denne forfærdelige historie om bøgen og egen, der slutter på den måde: det er konkurrencen, det er livets lov, og den svage må bukke under. Trods det, at jeg vidste, at samfundet var ved at blive formet

om med hensyntagen til de svageste. Og når hr. Chr. Christensen talte så varmt for kristendommen i skolen, så må jeg da indrømme, at jeg har også været ude for lærere i kristendomskundskab, for hvem ledetråden ikke var næstekærligheden, men var misbrug af egen tro til påtrykning af andre mennesker og til at fortælle os, at de jøder, der ikke deltog i kristendomskundskaben, ikke var Guds børn.

Vi har haft indoktrinering altid, og derfor bør denne debat ned på det plan, hvor den hører hjemme. Jeg mener, at det, der kunne stå som en ledetråd for vores holdning, bør være det, som Kumbel har sagt i et Gruk om dansk kultur, nemlig:

„Kultur — det er ikke en fin menuet i en fortids fredningsforening, men det at man slås for sin modstanders ret til at slås for den modsatte mening.“

Arne Bjerregaard (KrF):

Når den sidste ærede taler taler om, at han mener, debatten ligger på for højt et plan, så mener jeg stik modsat, at den ligger på et alt for lavt plan. I ensidigheden, i manglende forståelse for mangt og meget, som løber forud for dette, og i manglende forståelse for de mennesker, som har modrettet opfattelse af den opfattelse, som vi har.

Jeg må da for mit eget vedkommende indrømme, at jeg ikke forstår denne pludselige forskrækkelse, som man nu fra flere partiers side, og især fra de gamle partier i dette ting, lægger for dagen, medmindre da nævnte partier ikke har begrebet, eller måske snarere ikke ønsket at erkende, de historiske kendsgerninger samt såvel de menneskelige som de medmenneskelige relationer. For ét er klart: det er næsten en forudsætning for at forstå marxismen i hele verden og også i dette land, at man ved, at marxismen har to forudsætninger, nemlig enten materiel fattigdom eller åndelig fattigdom. Kun under en af disse forudsætninger har marxismen nogen muligheder i et samfund.

Den første forudsætning er udelukket i vort samfund, men der eksisterer åndelig fattigdom, ikke skabt af marxisterne, men skabt af det, jeg forstår ved kulturradikalismen. Denne kulturradikalisme, som har gennemsyret de gamle partier, må man no-